

лото ржкописано наследство на Селимински дойде да покаже, какво собственно представя той като народенъ деецъ и нравствена личность и колко много трѣбва да съжаляваме, за гдѣ никой не бѣ се сѣтилъ да ни остави или да събере свидетелства относно „житието и страданията“ на тъй слабо познатия на новите поколѣния виденъ възрожденецъ. Изобщо съвременниците на Селимински не сѫ имали достатъчно усѣтъ за този родъ биографски материали, и като оставимъ прекрасните и обстойни записки на Раковски, по злочеста орисъ незавършени съ автобиографията му (отъ нея сѫ написани само началните две-три глави), ние нѣмаме ни дневници, ни спомени отъ по-значителните актьори въ голѣмата драма на българското възраждане, презъ периода на мощното напрѣгане отъ гръцката революция въ 1821 г. до Априлското възстание въ 1876 г.. Онова, което сѫ ни завещали по тази частъ П. Р. Славейковъ, Ив. Богоровъ, д-ръ Хр. Стамболски, Л. Каравеловъ и други, може да бѫде твърде поучително и дори значително като саморазкриване на личностните или частично освѣтление на събитията, но то не засъга по-голѣмъ крѣпъ дейци и широкия токъ на историята и не се издига до крупенъ литературенъ паметникъ. Изключение прави, навѣрно, само автобиографията на охридчанина Пърличевъ; тя, обаче, ни отвежда къмъ движение и борби въ една провинция, която е позакъснѣла въ общия културенъ и националенъ подиемъ, и къмъ една лична сѫдба, която не се преплива по-тѣсно съ тая на другите значителни строители на нова България, настанени въ Цариградъ или емигранти въ Русия, Ромъния и Сърбия. За Селимински не се поменува нищо нито у Пърличева, — въпрѣки голѣмото духовно родство помежду имъ, — нито у другите писатели на времето. И за това има, все пакъ причини, на които ще се спремъ по-нататъкъ.

Всичко, излѣзло отъ ржката на Селимински, е писано на гръцки. Българския книжовенъ езикъ той не успѣва да овладѣе, — щомъ като получава гимназиално образование въ гръцко училище и щомъ като свиква да черпи знания отъ книжнината на ония, които се смѣтатъ потомци на Хомера и Херодота. Въ годините, когато се оформяватъ навици и мирогледъ на Селимински, българската книга почти не сѫществува, и той нѣма отъ где да почерпи уроци по българска грама-